

Projektas „Dainuoju sakmes“

UNESCO ir Lietuvos Respublikos Seimas 2021 metus paskyrė lietuvių archeologės, antropologės, baltų ir indoeuropiečių kultūros tyrinėtojos Marijos Gimbutienės atminimui. Tai įkvėpė organizuoti projektą „Dainuoju sakmes“. Beveik dvejus metus trukęs projektas puoselėjo lietuvišką tapatybę, lietuvių kalbą bei kultūrą. Jo kontekste buvo organizuotos edukacinės, kultūrinės veiklos, skirtos mokslininkės Marijos Gimbutienės šimtmečio jubiliejaus paminėjimui.

Pirmame projekto „Dainuoju sakmes“ etape (2021 metais), Stokholmo lituanistinės „Saulės“ mokyklos mokytojos projekto veiklas integravo į ugdymo procesą. Mokiniai skaitė, kūrė, piešė ir vaidino sakmes. Jų atlikti darbeliai sugulė į virtualią parodą.

2022 m. kovo mėnesį vykusio renginio „Dainuoju Lietuvai“ metu organizuotos integruotos, muzikinės ir pilietinio ugdymo veiklos. Virtualus renginys apjungė Lietuvos, Švedijos ir Norvegijos lietuvių bendruomenes. Dainavimo mokymus vedė ir sutartinių dainavimo subtilybių mokė lektorė Skaidra Jančaitė ir Stokholmo etnografinis ansamblis „Bitkrėslė“.

Projekto metu sukurti knygų skirtukai.

Pavasariį buvo paskelbtas konkursas „Kuriu sakmę“. Šioje veikloje aktyviai dalyvavo lituanistinių mokyklų mokiniai bei mokiniai, besimokantys lietuvių kalbos Švedijos Karalystėje. Vaikai skaitė, kūrė, rašė, piešė, tarpusavyje lygino lietuviškas ir Skandinavijos sakmes, bandydami surasti panašumų bei skirtumų. Jiems talkino lietuvių kalbos (modersmål) mokytojos. Konkursui „Kuriu sakmę“ buvo atsiųsta 50 piešinių ir 32 sakmės iš Västerås, Stokholmo, Trolleborg,

Ulricehamn, Halmstad ir Göteborg komunų. Konkurso dalyviai buvo apdovanoti padėkomis, knygomis ir knygų skirtukais.

Su virtualia „Kuriu sakmę“ darbų paroda galima susipažinti Lietuvos Respublikos ambasados Švedijos Karalystėje socialinių tinklų puslapyje arba atrasti, projekto metu sukurtuose, knygų skirtukuose. Taip pat šiuose knygų skirtukuose, QR kodais, užkoduoti tekstai ir video (švedų, anglų ir lietuvių kalbomis), kurie supažindina su profesorės Marijos Gimbutienės biografija ir neįkainojamu indėliu tyrinėjant baltų kultūrą.

Prieš prasidedant adventiniam laikotarpiui, svetingų Estų namų (AB Eesti Maja – Estniska Huset) skliautuose suskambo tarmiška, dzūkiška šnekta. Taip prasidėjo etnografinis savaitgalis Stokholme. Dainavimo seminaro metu atlikėjai Eglė ir Rokas Kašėtos mokė dzūkų tarmiško, autentiško dainavimo būdų, tuo tarpu edukaciniame užsiėmime „Sakmių garsai ataidi soduos“ tradicines sodų rišimo paslaptis atskleidė etnologė Loreta Lichtarovičienė. Ji kartu su seminaro dalyviais surišo šiaudinę saulę, kuri savo šiluma pradžiugino „Saulės“ mokyklos bendruomenę. Vakaronėje „Laiko sakmių ratas“ linksmino „Baltijos“ ir „Vijurko“ šokių kolektyvai, o į dainų sukūrį įsitraukė etnografinis ansamblis „Bitkrėslė“.

Šaunių „Baltijos“ kolektyvo šokėjų pasirodymas baigiamajame projekto renginyje.

Pasak profesorės Marijos Gimbutienės „...bet kurios civilizacijos galios pagrindas yra jos meninė kūryba ir nematerialios vertybės, kurios visuomenės narių gyvenimą daro prasmingą ir malonų.“ 2021 metais projekto „Dainuoju sakmes“ edukacinės veiklos, prasidėjusios Stokholmo lituanistinės „Saulės“ mokykloje, pasklido visoje Švedijoje ir dvejus metus dovanuoja prasmingus susitikimus ir žinias.

Už puikų bendradarbiavimą ir suteiktą paramą dėkojame projekto partneriams ir rėmėjams – Lietuvos ambasada Švedijos Karalystėje ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamentui.

Taip pat dėkojame Lietuvių Jaunimo Bendruomenei Švedijoje (LJB), Švietimo tarybai Švedijos Karalystėje, Stokholmo lituanistinei „Saulės“ mokyklai, „Baltijos“ ir „Vijurko“ tautinių šokių kolektyvams, etnografiniam ansambliui „Bitkrėslė“ už paramą organizuojant veiklas, lektoriams Eglei ir Rokui Kašėtoms (Parėdzymai), Loretai Lichtarovičienei (Liktariukai) už dovanotas žinias ir prisilietimą prie etnokultūros paslapčių, lietuvių kalbos mokytojai Ingridai Saldukienei už

patarimus, Mildai Zarankaitei už sukurtus paveikslėlius, kurie tapo projekto „Dainuojų sakmės“ simboliu ir VŠĮ „Globalūs projektai“ už profesionalią knygų skirtuko gamybą.

Projekto koordinadorės:

Inga Grinytė – Fedčuk

Jūratė Zarankienė

Diana Deinienė

Organizatorių nuotr.

www.pasauliolietuvis.lt